

БИОГРАФИЈА ПРОТОЈЕРЕЈА-СТАВРОФОРА ДР РАДОВАНА БИГОВИЋА

Проф. др Радован Биговић рођен је 17. јануара 1956. у Никшићу, Црна Гора, од оца Борише и мајке Милеве. Средњу теолошку школу (богословију) завршио је у Манастиру Крка. На Богословском факултету СПЦ у Београду дипломирао је 1980, а на Филозофском факултету Универзитета у Београду (Катедра за филозофију) 1982. Докторирао је на Православном богословском факултету у Београду 1993. На истом факултету је изабран за асистента 1986. и доцента 1993, за ванредног професора 2000, а за редовног професора 2011. На Православном богословском факултету предавао је три предмета: *Увод у теологију*, *Основи римокатоличке теологије*, *Основи протестантске теологије* и на мастер студијама *Екуменско богословље*. У два мандата био је декан и продекан Факултета. Учествовао је у многим семинарима, симпозионима, конференцијама и округлим столовима у земљи и иностранству. Држао је бројна предавања у црквеним и световним установама. Уређивао је часопис *Теолошки погледи*. Рецензирао је и био уредник више књига. Дао је велики број интервјуа домаћим и страним листовима и часописима. Учествовао је у многобројним радио и ТВ емисијама. Био је члан *Управног одбора РТС*, *Савета Војномедицинске академије*, *Етичког савета Института "Мајка и дете"* и *Комисије за истину и помирење*. Један је од оснивача и председник *Хришћанског културног центра* и иницијатор оснивања *Фонда Кирило и Методије*. Објавио је више студија, чланака, есеја. Неки радови су му преведени на енглески, италијански, бугарски и мађарски језик. Посебно се бавио проблемима односа Цркве и друштва. Био је ожењен, отац је двоје деце. У свештеничкој служби имао је највише звање *протојереј-ставрофор*. Био је члан: *Удружења књижевника Србије*, *Управног одбора Алумни Универзитета у Београду*, *Уређивачког одбора Српског биографског речника Матице српске* и *Културно-просветне заједнице Београда*, *Комисије за помиловање Председника Републике*, *Комисије Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО*; уредник филозофско – теолошке библиотеке *Симбол Службеног Гласника Републике Србије*. Имао је највиша одликовања *Златна значка Културно-просветне заједнице Србије*, *Златни бечуг* Културно- просветне заједнице Београда и плакету заслужног грађанина Општине Земун. Био је на дужности продекана Православног богословског факултета Универзитета у Београду. Упокојио се у Господу 31. маја 2012. у Београду.

НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Наставно-педагошки рад Радован Биговић је започео на Богословском факултету Српске православне цркве у звању асистента (од 1986), наставио у звању доцента (од 1993), ванредног професора (од 2000) и редовног професора (од 2011). Током 25 година ангажованог рада са студентима, пројавио је врстан педагошки дар и прилежност у унапређивању знања и способности студената у деликатним богословским дисциплинама, каква је *Увод у богословље*, али и у оним сегментима које се тичу познавања богословља других хришћанских Цркава и деноминација и, посебно осетљивог, екуменског богословља. Уз његово стручно педагошко руковођење, студенти су лакше улазили у сфере познавања, разумевања и прихватања других и другачијих теолошких мисли и система. Ове чињенице су и сами његови слушаоци потврдили, вреднујући његов рад највишим оценама на анонимним студентским анкетама. Држао је вежбе и предавања из *Увода у богословље*, *Основа римокатоличке теологије*, *Основа протестантске теологије* и *Екуменског богословља*. Два пута је био члан Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације, седам пута члан Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада, два пута ментор магистарске тезе, једанпут ментор завршног мастер рада, а само током последњих пет година био је више од 50 пута ментор дипломских и завршних радова.

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Књиге:

1. *Од Свечовека до Богочовека: хришћанска философија владике Николаја Велимировића*, Друштво Рашка школа, Београд (1998).
2. *Свети Василије Острошки*, Ваљевац, Ваљево (1998).
3. *Црква и друштво*, Хиландарски фонд при Богословском факултету, Београд (2000).
4. *Црква и общество*, Омофор, Софија (2003).
5. *Морнари неба: разговори са о. Стаматисом Склирисом и о. Марком Иваном Рупником о савременој хришћанској уметности*, Хришћански културни центар, Београд (2007).
6. *The Orthodox Church in 21st Century*, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2009
7. *Црква у савременом свету*, Службени гласник, Београд, 2010
8. *Православна теологија екуменизма*, Хришћански културни центар, Београд, 2010

Студије, чланци, есеји:

1985

7. *Секуларизована религиозност нашег времена*, Богословље (1985) 1–2. 247–263.

1988

8. *Интелигенција у Цркви*, Богословље (1988) 1–2. 43–50.
9. *Духовност и духовна струјања у српском народу*, Банатски Весник (1988) 1. 14–24.
10. *Поводом зборника радова: Религија и савремени свет*, Богословље (1988) –32. 1–2. стр. 217–221.

1992

11. *Свети Сава у свом и нашем времену*, Српски сион (1992) 1–4. 24–27.

1993

12. *Православље и верска толеранција у часопису : Култура* (1993) 91–92 и 117–124.
13. *Хришћанска философија Владике Николаја*, Јефимија (1993) 2–3. 44–54.
14. *Слово о Владици Николају*, Глас Цркве, (1993) 3. 17–23.
15. *Храброст праштања*, НИН (1993) 2193. 23–25.

1994

16. *Једна метафизика панхуманизма* предговор за књигу: Велимировић Николај, Речи о Свечовеку, Одабрана дела, књига 1. Призрен (1994) III–XXXI.
17. *Проблеми савременог црквеног васпитања и образовања*, Теолошки погледи (1994) 3–4. 179–199.

1995

18. *Вечност у времену*, предговор за књигу: Мидић Игнатије, Сећање на будућност, Пожаревац, (1995) XV–XXIII.
19. *Човек биће дијалога*, Теолошки погледи, (1995) 1–4. 211–213.
20. *Мученик мисли*, Теолошки погледи, (1995) 1–4. 214–215.

21. *Од искључивости до толеранције*, у књизи: Штитковац Ејуб (ур.), *Различити путеви до Бога*, Радио Б92, Београд, 1995.

22. *Дани живота и радости: феноменологија црквеног празника*, Политика (1995) 91, 29173. 15.

1996

23. *Идентитет цркве*, Књижевност, год. 49, књ. 100, (1996) 3–4. 535–538.

24. *Службе у Цркви и Света Евхаристија*, у зборнику: *Skrivnost Cerkve in Sluzbe u Cerkvi*, Љубљана (1996) 56–59.

25. *Реч уз ову књигу*, предговор за књигу: Колумзин Софија, *Наша Црква и наша деца*, Београд (1996) 5–9.

26. *Метафизика панхуманизма владике Николаја*, Васељена (Часопис Универзитета у Сарајеву Републике Српске) (1996) II. 2. 13–29.

27. *Света тројица-начело постојања: Црква на крају другог миленијума*, Политика (1996) 92, 29528. 20.

1997

28. *Хришћански егзистенцијализам Свете Горе*, у зборнику: *Друга казивања о Светој Гори*, Просвета, Београд (1997) 46–61.

29. *Слобода ауторитет*, у часопису епархије браничевске: *Саборност* (1997) 3–4. 53–59.

30. *Свети Василије Острошки*, у монографији: *Острог* (приредио Радомир Бајо Шарановић), Београд (2007) 30–88.

31. *Хришћанска философија Владике Николаја*, у зборнику: *Владика Николај у свом и нашем времену*, Србиње (1997) 29–37.

1998

32. *Начела православне философије политике* (Црква, политика, демократија) у зборнику: *Европа и Срби* (Europe and Serbs), Историјски институт САНУ – Београд и Православна реч – Нови Сад (1996) 551–570.

33. *Покајње, праштање, помирење*, у зборнику: *Ohraniti sanje*, Марибор (1998) 96–102.

34. *Црква, избеглеце, прогнаници*, у зборнику: *Мост дијалога – разговори рату упркос – Radio free Europe Radio liberty* Fridrich Naumann Stiftung, Медија центар „Прелом“, Бања Лука (1998) 254–257.

35. *Светогорска философија живота*, у специјалном додатку НИН-а: *Осам векова Хиландара*, приредио Мило Глигоријевић, 15. јануар (1998) 14.

36. *Имати или бити*, ДЦ МАГАЗИН (1998) 26–46.

37. *Стваралаштво јесте промена света*, *Књижевне новине* (1. 04. 1998) 49, 971, стр 1, 5.

38. *Криза духа заједништва :православље на карају 20. века*, Политика (28. 111998) 95, 305469 стр. 43

1999

39. *Toward Dialogue on Christian Mission*, у зборнику: *God in Russia*, University Press of America, Lonham – New York – Oxford (1999)192–211.

40. *Будућност верских заједница*, Религијски погледи, Сарајево (1999) год. I. 2. 26–27.

41. *Православна Црква на крају другог миленијума*, у зборнику: *Школа за демократију*, Ниш, (1999) 151–158.

2000

3

42. *Introduction*, предговор за књигу: Popović, Justin, *The Orthodox Church and Ecumenism*, Lazarica press, Birmingham, (2000) V–IX.
43. *Хришћанска слика света – остварење перспективе*, Источник (2000) год. 9, 35/36. 5–59.
44. *La Chiesa Serbo Ortodossa*, у књизи: *Il caso Balcani – le Religioni, fattore di pace*, Trieste, (2000) 17–29.
45. *Демократија и православље*, у зборнику: Вукомановић, Милан (ур.), Крајчиновић, Немања (ур.). Црква, држава и цивилно друштво, Београд: Центар за демократију, (2000) 41–45.
46. *Изван сваког фанатизма: о религији на крају века*, Политика (15. 07. 2000) 97. 31149. стр. 21
- 2001
47. *Црква, политика, демократија*, у часопису: МИРНА, Софија (2001) 14. 15–23.
48. *Црква и постмодернизам*, у зборнику: Две хиљаде година хришћанства, Стијовић, Светозар (ур.), Рачић, Радослав (ур.), Брборић, Бранислав (ур.). Две хиљаде година хришћанства: духовност, култура и историја: научни скуп Деспотовац, 21–22. 8. (2000). Деспотовац: Народна библиотека Ресавска школа (2001) 245–250.
- 2002
49. *Начела православне философије политике*, у зборнику: Наука, религија, друштво, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 7–23.
50. *Хришћанство и наука*, у зборнику: Наука, религија, друштво, приредили: Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд, (2002) 193–197.
51. *Др. Лазар Милин*, у: Календар Цркве (2002) 83–85.
52. *Црква, нација, национални програм*, у часопису: Српска политичка мисао (2000–2002) 1–4. 223–228.
- 2003
53. *Једна метафизика панхуманизма*, у зборнику: Свети владика Николај охридски и жички, Краљево, (2003) 383–400.
54. Предговор за књигу: Адамовић Снежана, *Созерцање беседа под гором*, Манастир Лелић, (2003) 107–109.
55. *Ролџата на Црквата в современата цивилизација*, у часопису: Христијанство и култура, (2003) II. 1(5). 4–13.
56. Увод за књигу: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003) 13–15.
57. Поговор за књигу: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003) 264.
58. *Почетак новог света: о цркви, празницима, вери*, Политика (2003) 6. и 7. јануар, А8.
- 2005
59. *Отац отаца*, Новости (2005) 22. децембар, 24.
60. *Спектакуларност зла*, Књижевност (2005) 3. 2–7.
61. *Црква и общество*, у зборнику радова са Православне богословске конференције у Русе (Бугарска) 27–29. 05. 2005. *Црквата и свременото общество*, Русе, (2005) 36–40.

Аутор додатног текста (секундарно ауторство)

62. II. János Pál pápa és I. Bartolomaiosz pátriárka találkozásai : [Ватикан, 2004]. [Мађарско издање].
Belgrád: Szentszék, Apostoli Nunciatura, 2005. 69 стр, [8] стр. с таблама.

63. Средба на папата Јован Павле II и патријархот Вартоломеј I: [Ватикан, 2004]. [Македонско издање].
Белград: Свет Стол, Апостолска нунцијатура, 2005. 71 стр, [8] стр. с таблама.

64. Сусрет између папе Јована Павла II и патријарха Вартоломеја I: [Ватикан, 2004]. [Српско издање].
Београд: Света Столица, Апостолска нунцијатура, 2005. 71 стр, [8] стр. с таблама.

65. Сусрети папе Ивана Павла II и патријарха Бартоломеја I : [Ватикан, 2004]. [Хрватско издање].
Београд: Света Столица, Апостолска нунцијатура, 2005. 69 стр. , [8] стр. с таблама.

66. Takimet e Papes Gjon Pali II dhe Patrikut Bartolomeu I : [Ватикан, 2004]. [Албанско издање].
Београд: Nunciatura Apostolike, 2005. 71 стр. [8] стр. с таблама.

2006

67. *Црква у свету*, у зборнику: За бољи пут Србије, Београд (2006) 452–457.

68. *Да ли се са Православљем може у Европу*, у часопису: Лимес плус (2006) 2–3. 137–140.

69. *The Orthodox Church in the European Union*, у зборнику: Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans, ECPD, Beograd (2006) 252–257.

70. *На граници*, у зборнику: Како открити зло у себи и другима, приредили: Штајнбергер, И, Чолак, Б, Милојковић, Н, Плато, Београд (2006) 144.

71. *Православље и млади*, у часопису: Светигора (2006) 169. 8–9.

72. *Економизам*, у часопису : ГМ (2006)1. 10–11.

73. *Велимировић, Николај (Никола)*, у : Српски биографски речник, Матица српска, Нови Сад, (2006) том 2. 121–123.

2007

74. *Преко шљиве до бесмртника*, Данас (1997) 3. октобар.

75. *Давање је најбоље примање*, у зборнику: Институција задужбинарства у традицији Српског народа, Конгрес Српског уједињења и Задужбина Студеница, Београд (2007) 26–27.

76. *Номологија Светог Николаја Велимировића*, у зборнику: Српска теологија у двадесетом веку, приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд (2007) 35–41.

77. *Измишљена дилема* (интервју) у књизи: Кујачић-Ракић, Јасмина, Праскозорје новог миленијума, Хришћански културни центар, Београд (2007) 64–68.

78. *Православље и верска толеранција*, у: Ракита, Атанасије (ур.), Црква Христова и свет религије: антологија православних виђења. 2. допуњено изд. Београд: Досије; Фоча: Богословски факултет Свети Василије Острошки (2007) 618–624.

2008

79. *Допринос Цркава и верских заједица у изградњи трајног мира на Југоистоку Европе*, у зборнику: Асоцијација невладиних организација Југоисточне Европе-ЦВИС, Стразбур (2008) 69–71.

79a. *The Role of Churches and religious communities in sustainable peace building in South-eastern Europe*. CIVIS, Strasbourg, 2008. 71–74

80. *Homo Universalis*, предговор за књигу: Јеротић, Владета, Бојовић, Бошко, Жички диван са академиком Владетом Јеротићем: од објекта ка субјекту: Жича (21–22. октобар 2006), Београд–Париз, Драслар партнер (2008) VII – XI.

81. *Вера и нација*, у књизи: Јеротић, Владета, Гајшек, Александар. Агапе 2, Драслар партнер, Београд (2008) 139–169.

82. *Слово о Кости Брадићу*, у књизи: Монографија о Кости Брадићу, Хришћански културни центар, Београд (2008) 25–26.

2009

83. *Црква и цивилно друштво*, у зборнику радова са Међународног научног скупа: Правни положај Црква и верских заједница у Црној Гори данас, приредио Богољуб Шијаковић, Бона фидес, Никшић (2009) 79–82.

84. *Земља није наше власништво већ дар Божји*, у: Православље (2009) 15. октобар бр. 1022. 26–27.

85. Предговор за књигу: Мидић, Игнатије, Сећање на будућност, Пожаревац (2009) XV–XIII.

86. *The Church and Postmodernism*, Саборност (2009) бр. 3, 187–193.

87. *Црква и људска права*, Изазови европских интеграција, (Часопис за право и економију европских интеграција), (2009) бр. 7. 19–27.

88. *Екуменски дијалог из православне перспективе*, ЗБОРНИК: У служби дијалога и мира, избор предавања, Бискупија Бања Лука и Европска Академија Бања Лука, Бања Лука 2009. стр. 240–243.

89. *Христос „лек бесмртности“ творевине*, Црква (лист српске православне епархије средњеевропске (2009) бр. 89. стр. 14–18

90. *Vera i razum u delima Dositeja Obradovića* u časopisu: RICERCHE SLAVISTICHE, Nuova Serie – Vol. 7 (LIII) 2009, Editrice il Calamo– Roma 2009 str. 7–14

2010

91. *Православна Црква и европске интеграције*. ТЕМЕ гд. XXXIV. (2010) бр. 1. стр. 183–195.

92. „Faith and Reason in 21st Century“, The International Conference VALUES AND 21st CENTURY 19–21 novembar 2009. Podgorica, Montenegrin academy of sciences and arts, vol. 101, Podgorica, 2010. str. 411–415

93. *Recepcija Kršćanske sadašnjosti kod pravoslavnih teologa*, u zborniku radova sa znanstvenog simpozija o 40. obljetnici djelovanja, Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010. str. 227–231.

94. *Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића* у часопису: *Religija i tolerancija* (2010) vol. VIII br. 13. str. 45–51

Разговори:

1. *Измишљена дилема* (интервју) у књизи: Кујачић–Ракић, Јасмина, Праскозорје новог миленијума, Хришћански културни центар, Београд (2007) 64–68.

2. *Вера и нација*, (интервју) у књизи: Јеротић, Владета, Гајшек, Александар. Агапе 2, Драслар партнер, Београд (2008) 139–169.

Рецензије:

1. Мидић, Игнатије, Православни катихизис за први и други разред средњих школа, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2002).
2. Мидић, Игнатије, Православни катихизис (приручник за наставнике основних и средњих школа), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (2003).
3. Карановић, Слободан С, Православни, католички, исламски, јеврејски и протестантски појмовник, Министарство за људска и мањинска права Србије и Црне Горе, Београд (2003) 192.
4. Сви српски архиепископи и патријарси, Принцип прес и Епархија будимљанско-никшићка, Београд (2008).
5. Марјановић Владимир, Јеванђеље на филму, Београд (2008).
6. Шијаковић, Богољуб, Огледање у контексту, Службени гласник, Београд (2009).
7. Стојановић, Љубивоје, Хришћани у свету, Хришћански културни центар, Београд (2009).
9. Хајдин-Бакић, Милица, Жена у Православљу, Сарајево (2009).

Приредио:

1. Велимировић, Николај, Изабрана дела, Глас Цркве, Ваљево (1996–2000).
2. Зборник: Православна теологија, Богословски факултет, Београд (1995).
3. Зборник: Хришћанство и европске интеграције, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд (2003).
4. Зборник: Људска права у хришћанској традицији, Службени гласник, Београд (2010).

Учесће на научним скуповима:

1. Православна међународна конференција: Църквата и свременото общество, (Русе, 27-29. мај 2005). Излагање на пленарном заседању на тему: „Църквата и современното общество.“
2. Међународни научни скуп: Правни положај Цркава и вјерских заједница у Црној Гори данас (Бар, 23-25. мај 2008). Излагање на пленарном заседању на тему: „Црква и цивилно друштво“.
3. Научни симпозијум на тему: Настанак и развитак Кршћанске садашњости (поводом 40 година постојања) Загреб, 21-22. 02. 2008. Излагање на пленарном заседању на тему: „Рецепција Кршћанске садашњости код православних теолога“.
4. Међународни научни симпозион: Доприноси и границе Екуменског вијећа цркава на путу према сједињењу кршћана. Допринос католичке Цркве екуменизму (Теологија у Ријечи 6-7. март 2009.) Излагање на пленарном заседању на тему: „Улога и допринос Православних Цркава Екуменском вијећу Цркава“
5. Међународни научни семинар: Европски идентитет Србије (Универзитет La Sapienza, Roma, 26-28. октобар 2009). Излагање на пленарном заседању на тему: „Вера и разум у делима Доситеја Обрадовић“.

6. Интернационална конференција; The International Conference VALUES AND 21st CENTURY, 19-21 novembar 2009. Podgorica, Montenegrin academy of sciences and arts. Излагање на пленарном заседању на тему: „ Faith and Reason in 21st Century“.

Учествовао је на следећим скуповима од националног значаја и одржао предавања на пленарним заседањима:

1. Научни семинар и округли сто: НАУКА; РЕЛИГИЈА; ДРУШТВО. Организатори САНУ и Богословски факултет под покровитељством Министарства вера Републике Србије (Београд, 12. 04. 2002). Излагање на пленарном заседању на тему: „Начела православне философије политике“, на Округлом столу: „Хришћанство и наука“
2. Научни симпозион: СВЕТИ ВЛАДИКА ОХРИДСКИ И ЖИЧКИ НИКОЛАЈ (Жича, Краљево, 22-23. 12. 2002). Излагање на пленарном заседању: „Једна метафизика панхуманизма“.
3. Научни скуп: СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ (Богословски факултет). Излагање на пленарном заседању на тему: „Номологија Св. Владике Николаја“.
4. Научни скуп: СРПСКА ТЕОЛОГИЈА У 20. ВЕКУ (Београд, 2009). Излагање у радној групи на тему: „Теологија Свечовека светог Николаја Велимировића“.